

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **O. G.**
st. příslušnost Mongolsko

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24.10.2017, č.j. OAM-1031/ZA-ZA11-HA08-2016,
o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 24.10.2017, č.j. OAM-1031/ZA-ZA11-HA08-2016 žalované Ministerstvo vnitra České republiky neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany ve snaze legalizovat zdejší pobyt a být nablízku rodinným příslušníkům žijícím v České republice. Návrat do vlasti odmítá z důvodu možného trestního stíhání z úvěrového podvodu z titulu ručitele úvěru. Tyto důvody dle žalovaného však není možno kvalifikovat jako důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal důvody ani pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.

2. Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, v níž žalovanému vytýkal porušení ust. § 3 a § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu, ve znění pozdějších předpisů a porušení ust. § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu, protože má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a že mu v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalovaný podle něj porušil též článek 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť mu hrozí v případě návratu do země původu nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestu. Porušení ust. § 3 správního řádu spatřoval v tom, že se žalovaný nezabýval skutečností, že mu hrozí odsouzení z úvěrového podvodu, který inicioval jeho švagr a kterého se žalobce nevědomky zúčastnil jako ručitel úvěru. Žalovaný se nezabýval ani úrovní věznic v Mongolsku. Poukázal na zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv v zemi 2016 – Mongolsko ze dne 3.3.2017 pojednávající o problémech legislativních, výkonných a soudních, které mají za následek podkopávání účinnosti vlády a vyzývání ke korupci. Situaci ve vězeňství a justici pak popisuje výroční zpráva Amnesty International 2016/2017 – situace v oblasti lidských práv v Mongolsku. Žalobce se proto na základě svých zkušeností ze života v Mongolsku a aktuálních informací o této zemi domnívá, že existuje riziko porušení mezinárodních závazků České republiky, kdy s ohledem na aktuální situaci, stav vězeňství a justice by mu bylo v této zemi upřeno právo na spravedlivý proces, a pokud by byl do této země vydán, došlo by k porušení článku 3 a 6 Evropské úmluvy o lidských právech. Hrozí mu nejen vážná újma v podobě mučení, nelidského a ponižujícího zacházení a trestu, ale i vážná újma v podobě nespravedlivého procesu. Dle jeho názoru mu měla být udělena minimálně doplňková ochrana ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Má za to, že jeho návrat do země původu není slučitelný se zásadou non-refoulement, neboť v případě nuceného návratu by došlo k vážné újmě a porušení lidských práv. S ohledem na situaci spojenou s úvěrovým podvodem, jehož se dopustil švagr žalobce, je žalobce toho názoru, že se stal uprchlíkem sur-place či beneficentem sur-place. Dále žalobce namítal, že v řízení předložil všechny potřebné dokumenty, a pokud chtěl žalovaný doložit dokumenty týkající se trestního stíhání jeho švagra, měl jej o to požádat formálně. Závěrem své žaloby namítal žalobce, že v České republice má manželku K. T., nar. X, st. příslušnost Mongolsko, již byl udělen dlouhodobý pobyt v ČR za účelem zaměstnání, a dceru M.-U. O., nar. X. Jeho nucené vycestování do Mongolska by pro něj znamenalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která uznává, že riziko porušení práva na respektování rodinného a soukromého života žadatele o mezinárodní ochranu může v některých případech představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Nesouhlasil se žalobními námitkami a s tvrzením o porušení vytýkaných zákonných ustanovení. Při svém

rozhodování vzal do úvahy skutečnosti tvrzené žalobcem, k nimž shromáždil aktuální informace o situaci v zemi jeho původu. Napadené rozhodnutí žalovaný považuje za věcně správné, zákonné a dostatečně odůvodněné.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 24.10.2017, č.j. OAM-1031/ZA-ZA11-HA08-2016 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 7.12.2016 uvedl, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je obava z trestního stíhání. Zaručil se při úvěru švagra svým majetkem u nebankovního subjektu. Švagr je nyní nezvěstný a jeho sestra se s ním rozvádí. Kvůli tomuto úvěru probíhá nějaké trestní stíhání a žalobce se obává, že v případě návratu by kvůli záruce mohl být trestně stíhán i on. Pokud se zde bude zdržovat bez dokladů k pobytu, mohou jej, jak mu bylo řečeno, při příští kontrole zavřít do vězení. Sestra v Mongolsku mu řekla, že má také v úmyslu přijet do České republiky, a že se tam nemá vracet. Také mu sdělila, že je schopna poslat mu podklady k trestnímu řízení v Mongolsku. Dne 7.12.2016 byl rovněž s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při tomto pohovoru žalobce uvedl, že do České republiky přicestoval společně s jednou sestrou z důvodu vidiny lepší ekonomické budoucnosti v roce 2007. Získal povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, které bylo platné do září 2014. Protože mu bývalý zaměstnavatel nevystavil včas pracovní smlouvu, pro nedoložení všech potřebných podkladů přišel o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. V současné době žádné povolení k pobytu nemá a v září 2016 byl dvakrát zadržen, byl mu udělen výjezdní příkaz. Jakmile skončila jeho platnost, rozhodl se požádat o udělení mezinárodní ochrany. V roce 2014, kdy byl v Mongolsku na pohřbu své matky, se dohodl se švagrem, že mu bude ručit za poskytnutý úvěr mimo jiné domem, v němž dříve žalobce bydlel s rodiči a bratrem. Švagr úvěr přestal splácet a věřitel jej zažaloval u soudu. Žalobce se domnívá, že s ohledem na to, že byl ručitelem úvěru švagra, se může stát, že kvůli nesplacení tohoto úvěru, bude uvězněn. K dotazu uvedl, že proti jeho osobě v zemi původu žádné trestní stíhání vedeno nebylo. V červnu 2015 uzavřel manželství se svou ženou na Mongolské ambasádě v Praze, kde neměl žádné potíže s vydáním cestovního dokladu. Se svou manželkou žili společně od roku 2012. Manželka odcestovala na půlroku do Mongolska, nedávno se vrátila, avšak žalobce s ní nehovořil a nezná ani její adresu nynějšího pobytu. Není zapsán v rodném listu své starší dcery, jelikož v době jejího narození měl žalobce problémy s pobytem a s manželkou se navíc pohádali. Společně jako rodina žili do února 2016. K dalším dotazům žalobce sdělil, že v Mongolsku žádné potíže se státní mocí neměl a nikdy nebyl politicky či veřejně aktivní. Závěrem dodal, že si našel novou přítelkyni mongolského původu, která má povolení k dlouhodobému pobytu v České republice a v současné době čekají společné dítě. Dne 13.9.2017 žalobce u příležitosti seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí uvedl, že se s bývalou manželkou rozvedl a nyní se oženil s novou přítelkyní K. T., nar. X, která má mongolskou státní příslušnost a v České republice pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Mají společné dítě, jehož je žalobce biologickým otcem. Do správního spisu žalobce založil oddací list v českém překladu,

z něhož je zjištěné, že žalobce dne 20.6.2017 uzavřel manželství s K. T. Zároveň doložil rodný list vystavený Městským úřadem Valašské Meziříčí dítěte M.-U. O., v němž je jako otec uveden žalobce. Součástí správního spisu jsou i informace o zemi původu žalobce, a to zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 13.4.2016 o dodržování lidských práv v Mongolsku v roce 2015, výroční zpráva Amnesty International 2017, informace o bezpečnostní a politické situaci v Mongolsku se stavem v říjnu 2016, informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č.j. 103 195/2016-LPTP ze dne 6.6.2016 k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po dlouhodobém pobytu v zahraničí, zpráva ČTK ze dne 30.6.2016 s názvem „V Mongolsku se vrací k moci opozice, má za úkol oživit růst“ a zpráva Amnesty International – výroční zpráva 2015/2016.

6. Žalobce především namítal, že žalovaný porušil ve správním řízení svým rozhodnutím ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, „neboť žalobce splnil zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu“. Tuto žalobní v žalobě rozvedl tak, že se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, popř. že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. K tomu dodal, že hlavními důvody jím podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany je jeho snaha legalizovat pobyt v České republice, být na blízku svým rodinným příslušníkům (manželka + syn), kteří žijí v České republice. Dalším důvodem je jeho možné trestní stíhání z úvěrových podvodů, a to z titulu ručitele úvěru.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

8. Krajský soud především zdůrazňuje, že výčet důvodů uvedených ve výše citovaném zákonném ustanovení je taxativní a že jej nelze proto rozšiřovat o důvody jiné než v tomto ustanovení zakotvené. Pakliže jako důvody své žádosti (jak vyplynulo z údajů poskytnutých žalobcem k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tak i v rámci pohovoru k důvodům této žádosti) byla snaha legalizovat pobyt na území České republiky a nadále být na blízku svým rodinným příslušníkům zde žijícím, nemohou to být rozhodné důvody podřaditelné pod ust. § 12 zákona o azylu. K samotné potřebě legalizace pobytu žalobce na území České republiky nutno dodat, že tento problém řeší zákon č. 325/1999 Sb. o pobytu na území České republiky, jehož právní instituty není možno nahrazovat udělením azylu či doplňkové ochrany.

9. Dalším žalobním bodem bylo údajné porušení ust. § 14a zákona o azylu žalovaným, pokud mu neudělil doplňkovou ochranu. Žalobce argumentoval tím, že mu hrozí v případě návratu do Mongolska skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu a v této souvislosti namítal také porušení ust. § 3 správního řádu žalovaným, který se podle něj nezabýval skutečností, že mu hrozí odsouzení z úvěrového podvodu, který inicioval jeho švagr a kterého se žalobce zúčastnil

nevědomky jako ručitel úvěru. Odkazoval na citované zprávy o zemi původu, mimo jiné svědčící o neuspokojivém stavu justice, korupci, svévolném zatýkání a případy mučení používaného policií a další. Zejména v této souvislosti odkazoval na špatný stav věznic v Mongolsku, z čehož dovozoval, že pokud by byl vyslán do země původu, došlo by tím k porušení článku 3 a 6 Evropské úmluvy o lidských právech a taktéž k narušení zásady non-refoulement. Ani v této části nemůže krajský soud hodnotit žalobu žalobce jinak než jako nedůvodnou. Žalobce totiž v průběhu řízení neuvedl jedinou skutečnost, která by mohla objektivně svědčit pro to, že by byl v případě návratu do Mongolska trestně stíhán. Jeho tvrzení o hrozbě trestního stíhání a následného odsouzení a uvěznění je čistě hypotetické. Navíc v průběhu správního řízení uvedl, že jeho švagr byl za úvěrový podvod odsouzen a že je toho času nezvěstný. Zůstává tedy otázkou, proč by měl být žalobce trestně stíhán z titulu ručení tohoto úvěru, a i kdyby tato možnost vůbec přicházela v úvahu, rozhodně by nemohla být důvodem pro udělení azylu, když navíc Mongolsko je považováno za bezpečnou zemi, v níž se lze v případě potřeby domáhat nápravy proti nepřiměřeným zásahům ze strany státních orgánů i soukromých osob. Tvrzení žalobce ohledně jeho možného odsouzení a uvěznění nepovažuje krajský soud z uvedených důvodů za relevantní, ať už ve vztahu k ust. § 12 či § 14a zákona o azylu. V této souvislosti je nedůvodný i odkaz žalobce na špatný stav věznic v Mongolsku či případné porušení zásady non-refoulement, pokud by byl nucen do země původu vycestovat.

10. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že o mezinárodní ochranu žádal až po několika letech pobytu, ačkoliv tak mohl učinit dříve. Odkázal v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Azs 37/2008-80 ze dne 30.12.2008, který pojednává o institutu uprchlíka sur-place či beneficianta doplňkové ochrany sur-place žadateli o mezinárodní ochranu ve smyslu článku 5 kvalifikační směrnice. Dodal, že vzniklou situaci spojenou s úvěrovým podvodem, jehož se dopustil jeho švagr se de facto žalobce stal uprchlíkem sur-place či beneficentem sur-place. Ani s tímto žalobním tvrzením nelze souhlasit, neboť z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce v České republice pobývá od roku 2007 a o mezinárodní ochranu měl možnost požádat od momentu, kdy se od své sestry dozvěděl, že jeho švagr byl odsouzen, a že je nezvěstný. Navíc podle vyjádření žalovaného k podané žalobě obdržel výjezdní příkaz koncem roku 2016 a následně v prosinci podal žádost o mezinárodní ochranu. Při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu pak sám sdělil, že se o problému švagra dozvěděl počátkem tohoto roku (tedy roku 2016, když pohovor proběhl 7.12.2016), věděl tedy o tomto problému téměř celý rok. Podle žalobce žalovaný pochybil také v tom, že jej nepožádal o doložení dokumentů týkajících se trestního stíhání jeho švagra. Ani tato námitka není důvodná, neboť podle konstantní judikatury je v režimu zákona o azylu důkazní břemeno rozděleno mezi žadatele a stát tím způsobem, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu a žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby (rozsudek NSS ze dne 25.7.2005, č.j. 5 Azs 116/2005-58).

11. Závěrem své žaloby žalobce poukázal na existenci své rodiny v České republice, v důsledku čehož by jeho případné nucené vycestování zpět do Mongolska znamenalo pro něj nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Dle shora citovaného oddacího listu uzavřel žalobce sňatek 20.6.2017 s nynější manželkou K. T., která je státní příslušnicí Mongolska, a která v České republice pobývá na základě pouze dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání. Žalobce i jeho manželka jsou oba státními příslušníky

Mongolska a není důvodu, proč by jejich rodinný a soukromý život nemohl být realizován v zemi původu. V jeho případě se rozhodně nemůže jednat o takový zásah do rodinného a soukromého života, který by bylo možno hodnotit jako vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Nejde tedy o rodinný a soukromý život žalobce na území České republiky, který by požíval ochranu dle článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl se souhlasem účastníků řízení tímto rozsudkem bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnost je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 07.02.2018

JUDr. Petr Indráček
samosoudce